

Foaia Diecezană

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului :</p> <p>Pe un an 240 Lei Pe jumătate de an 120 Lei Pe un pătrar de an 60 Lei Un număr 5 Lei Pentru străinătate pe un an . . . 300 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacției „Foaia Diecezană”, iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrației „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș.</p>	<p>Prețul inserțiunilor :</p> <p>Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei</p>
---	---	---

„Biserica e o organizare de idealitate“.*)

De: Prof. Constantin Rudneanu.

Trecutul bisericesc al Românilor dovedește măreața operă, ce a fost realizată de acei buni și adânc chivernisitori — cari în toate veacurile au avut înaintea ochilor străduința strămoșilor.

Azi mai mult, Biserica lui Iisus Hristos, cheamă la o nouă viață pe toți fiii săi. Ea este măreția vieții, iar exemplele ce le pune la îndemână fiecărui creștin, întrec mult faptele zilnice ale altor instituțiuni.

Prin organizarea ei minunată, Românii din ambele părți ale Carpaților, au putut susține lupta milenară, a dușmanului turios și fără credință în Dumnezeu.

Intreaga noastră manifestare spirituală e strâns legată de acele ctitorii ale vovezilor, sau ale oamenilor de bine din diferite părți ale Țării Române.

Acolo, manitestarea religioasă, a dat impuls nou, vieții naționale.

Cine și-a luat rolul adevărat de cercetător obiectiv al trecutului nostru bisericesc, va desprinde în mod clar, acea linie precisă de *idealism*, de adâncă abnegație, caracteristica formidabilă a a unei Biserici luptătoare și vie.

Ființa omenească este adânc frământată de rostul unei existențe mai bune, începutul și sfârșitul, iată întrebările formidabile, fundamentale ale vieții omenești. Iisus Hristos a învins moartea, fiindcă și-a sacrificat viața Sa. Această jertfă supremă a rămas în istoria creștinismului exemplul sublim, demn de imitat, de toți aceia cari vreau să trăiască conform vieții Sale.

Idealismul acesta trebuie simțit și practicat, căci numai așa se poate atinge scopul vieții creștine.

*) N. Iorga.

Instituția prin excelență nobilitoare și creatoare de virtuți e Biserica lui Iisus Hristos.

Organizarea ei are la bază idealismul creator de valori spirituale.

Biserica este organizarea perfectă a împărăției lui Dumnezeu, ea este realizatoarea credinței vii, este totodată și expresia cea mai fidelă a religiei perfecte, întemeiată de Iisus Hristos.

Dogmele vieții bisericești întretin flacăra curată a idealismului, ele sunt acele izvoare, din care izvorăște apa cristalină a binefacerilor sufletești, concretizate în acele minunate virtuți teologice, aducătoare de miresme duhovnicești.

Temeliile adânci ale vieții veșnice numai adevărurile eterne ale religiei creștine le propagă, moralitatea, exemplele curate ale neprihănirii ni le proiectează iarăși Biserica lui Iisus Hristos. Ea își varsă din belșug darul ei asupra aceluia, cari sincer își mărturisesc toate gândurile lor.

Și harul ceresc este supremul bun din partea Celui de Sus, înnoitor de torțe trupești și sufletești.

Sufletul omenesc e dornic de cuvânt sfânt, de cuvânt mântuitor.

„Sufletul omenesc ce e drept însetoșează după Dumnezeu, dar cine n'are în vedere cât e de mare setea 'ntunecată a sufletului omenesc de a răstigni pe Dumnezeu între tâlhari, acela nu înțelege nici dorul sufletului după Dumnezeu și cade dintr'o rătăcire într'alta. De multe se 'ngrozește omul, dar nimic nu-l umple de groază ca prezența lui Dumnezeu pe pământ, în Mântuitorul întrupat. Adam fuge de fața lui Dumnezeu până la sfârșitul veacurilor, Adam răstignește pe Mijlocitorul, cât va fi pământul pământ. Dela cunoașterea acestui fapt trebuie să porceadă orice operă de mântuire pe pământ.

Prin Hristos nu ni s'a descoperit numai adevărul ceresc, ca și cea mai adâncă realitate

a firii umane. Abia în raportul lui către Hristos s'a trădat omul în toată plenitudinea sa, ajungând cu groază la conștiința celei mai ascunse închinări ale sale. Până când Dumnezeu nu s'a făcut om, n'a putut eși la iveală în toată strălucirea ei întreaga mărire a vrăjmășiei omului față de Dumnezeu. De aceea răstignirea lui Hristos nu ne poate fi înfățișată înaintea ochilor noștrii sufletești, destul de întunecată și uriașă. Cine nu e îndrumat și constrâns prin ea la veracitate acela a căzut iremediabil pradă duhului minciunii¹⁾. *Biserica* prin organizarea ei admirabilă cheamă la o renaștere spirituală pe toți desmoșteniții și păcătoșii zilelor noastre. Credința creștină pune în contact pe credincios cu lumea supranaturală. Dacă creștinul trăește după toate percepțiile moralei creștine, poate aspira la acea viață veșnică plină de fericire — care se deosebește de lumea naturală, pe care o trăim noi pe pământ.

„Ca și antichitatea care a divinizat pe eroi, creștinismul venerază cultul sfinților,... un exemplu deosebit de important, care ne ilustrează viața creștină. Creștinismul este viața lui Iisus Hristos, fiecare sfânt a căutat să realizeze virtuțile practicate de Iisus Hristos, iar *Biserica* venerându-i pe sfinți nu face altceva decât într'o măsură oarecare să venereze virtuțile lui Iisus Hristos“. (H. Delacroix: *La Sainteté*, Paris, 1921, pag. 109).

Organizarea bisericească trebuie privită prin prisma idealității — aceasta înseamnă, că toate actele mari ce le întreprinde sunt făcute în numele marelui *ideal creștin*.

Idealul creștin pune în centrul existenței omenești viața religioasă, supranaturală — care-i totodată și temelie creștinismului.

Aceia cari doresc ca să trăiască după toate rigorile vieții creștinești trebuie ca să se retragă din lume — să devină asceți. Asceții sunt expresia cea mai pură a doctrinei creștine, ei practică frumoasele virtuți ale comunității creștine, din trecut și de azi.

E destul ca să ne gândim la istoria bisericilor creștine — la acei *martiri* cari și-au mărturisit credința lor în lumea păgână, când orice mărturisire dreaptă, aducea după sine moartea. *Biserica a triumfat, lumea păgână s'a stins*. După moartea lui Constantin cel Mare, ea este conducătoarea adevărată a destinelor creștinești pe pământ. Ea începe prin doctrina ei ideală ca să evanghelizeze toate popoarele păgâne.

Opera înfăptuită este măreață, în toate domeniile vieții noastre, ajutorul ce-l acordă este magnific !!

1) Fr. W. Förster: Hristos și viața omenească, II. trad. de N. Colan, pp. 6—7).

Răspuns unui glas de iezuit!

de ALBU CONSTANTIN
licențiat în Teologie.

N'au trecut decât câteva luni de când cunoscutul nostru frate N. B. (Nicolae Brânzeu canonic în Lugoj) ne aruncase nouă ortodoxilor cele mai grele calomnii. Cu apucătură de iezuit a trecut cu vederea ca și când nici n'ar fi aflat răspunsul nostru, dar nu pentru a ne lăsa în pace ci pentru a aștepta un nou moment potrivit de provocare. Motiv de încăerare de astă dată i-a dat tăcerea ortodoxilor și a presei în genere în chestia serbării centenarului uniției din Lugoj. Eu cred că nu indiferenței noastre trebuie să-i impute tăcerea, ci faptului că dânșii au găsit cu cale să-și țină serbările la locuri închise — într'o școală a lor — unde știau că nu se vor duce din cei ortodoxi decât suflete ușor convertibile.

Dar să vedem ce afirmă Păr. canonic în „Acțiunea“ din 5 Iulie 1936: „Dar durere, sunt prea mari patimile și prea mici oamenii cari se cred îndreptățiți ca numai decât să între în discuție și să strice orice șanse“. Deci după părerea C. Sale toți ortodoxii cari s'au ocupat de chestiunea unificării sunt nimicuri. Auziți! nimicuri. Că ce șanse am fi stricat noi ortodoxi prin aceste discuții nu știu.

Și iată ce mai zice: „Chestia religioasă trebuie judecată fără ura grecească de dincolo și fără mentalitatea protestantă a celor de dincoaci de Carpați; mai trebuie și anumită dispoziție sufletească bazată pe cunoștințe de istorie mai ales, dar trebuie și cunoștințe generale de natura lucrurilor religioase.... Înainte de toate însă, chestia trebuie pusă pe fond românesc. Să vorbească latinitatea noastră, dar latinitatea creștină, nu latinitatea comuniștilor din Franța și Spania; latinitatea lui Șincai, Maior și Clain“.

Eu unul nu văd nici „ură grecească“, nici mentalitate protestantă“ în chestia unificării, ci un simplu răspuns bine documentat provocărilor unițiilor și cerințelor noastre de ordin național și moral. De cunoștințe istorice nu se teamă, că le au ortodoxii, dacă nu în mai mare, cel puțin în aceiași măsură cu frații uniști. Suntem în secolul XX, secolul libertății tuturor celor din hotarele României Mari, nu în secole de prigonire, când numai unițiilor le erau deschise școlile. Ne cere să punem chestia pe fond românesc? Dar oare ce-am făcut noi ortodoxii, când am cerut unificarea, dacă nu am răspuns cerințelor de ordin național și moral ale timpului de față? Un mare istoric bănățan¹⁾ a zis: „A

1) Gh. Popovici „Uniunea Românilor din Transilvania“ pag. 248.

lega ideia latinității la Români de uniune este un lucru ridicol, iar soartea poporului român de catolicism o nefericire". Dar să vedem ce spune „latinitatea lui Șincai, Maior și Clain, căci așa ni se cere. „Uniunea aceasta, cum se va arăta la locul său, mai pe urmă, numai popilor a folosit, că aceștia au dobândit puțină scutință cam anevoe, dar nobilii au rămas și rămân cu buzele drâmboiate până astăzi, căci Latinilor destul le este, că înșelând pe Români în partea lor au putut învinge cu numărul pe Calvinii". (G. Șincai tom. II pag. 136). „Și mergând la Viena dela cardinalul Colonicu cu mare cinste s'au primit și i-au aruncat un lanț de aur în grumaz: aceasta i-a fost toată mergerea înainte, că tocmai precum lucră dracul, de caută voia omului, până ce îl duce la păcat, apoi îl poartă pe unde vrea, așa au făcut și cu vlădicul, până când l-au apucat în cursă; pentru că papistașii cu toată sfiala îl cinsteau până atunci, iar după aceea i-au luat toată ocârmuirea din mână, și este un iezuit lângă dânsul pururea, fără de a cărui șcire și voie nici o carte poate scrie cuiva. Bucuros s'ar lăsa de unire ca aceasta, dar nu-l lasă. De a mâncat sărat, bee, că adevărat i-or împli paharul. (G. Șincai tom. III pag. 203). „Ci noi Românii, de vom lua afară clerul cel unit, care încă numai atâta se socotește cât a cincea roată la car, ce folos am avut sau avem din toate acestea". (G. Șincai tom. III pag. 189). Și acum se află unii și prin părțile noastre, cari învățând la Roma și doar sângele și l-ar vărsa pentru monarhia papei. O! de ar fi apărut Dumnezeu neamul românesc de acest fel de oameni învățați și teologi, cari numai cu atenția, cu tiful și cu vâlfa ce au în haine, și în locul lăcașului său vreau să învingă pe toți, de spun ceva dela Roma să taci, să înlemnești, să caști gura. De arăți din sfinții părinți, din soboară și din istoria cea veche a bisericii, asupra poveștilor lor, îndată ești schismatic și mai rău decât ereticii. Trebuie înaintea acestora toți să plece capetele, să-i chemi Rabi, domnule, Măria Ta și alte titluri, ce se împotrivesc cinului călugăresc. Și în acestea lucrând li se pare că atunci țân mai tare canoanele bisericesti și aduc slujbă lui Dumnezeu. O vreme! O obiceiuri!). Iară la alt loc scrie că episcopii greco-cat. erau așupriți de cei romano-cat. și exclamă „papei nu-i trebuia Români, i-a trebuit numai catolici, ca să-i supună sie-și și ori cui". Vedeți dar ce negru descrie latinitatea lui Șincai și Maior uniunea.

Că pericolul comunist ne amenință, nu neagă nimeni, dar că uniunea poate fi folositoare și azi, creadă cine vrea. Eu mă asociez părerii amin-

2) Procanonul lui P. Maior de C. Erbiceanu București 1894. pag. IX într.)

titului istoric bănățan ce zice³⁾: „Rostul propagandei unioniste poate mai găsea îndreptățire, când noi eram sub o ierarhie străină și adversară intereselor noastre naționale. Azi însă ori ce motiv cade". Cred că ajutorul în primul rând nu ne vine din afară ci el stă în solidaritatea noastră internă, solidaritate ce nu poate fi decât în cadrul religiei dintru început a Românilor. Apelul C. Sale la solidaritate în felul cum e cel din Răsunetul din 5 Iulie nu e decât un apel fariseic. Ajutorul extern vine abea pe al 2-lea plan. Dar chiar când am admite c'ar fi mai mare ajutorul Romei decât al Angliei — cum crede C. Sa — n'am putea nici să ne gândim la el, căci una este a readuce anglicanismul la vechea-i credință religioasă cedând lucruri neesențiale, și alta este a călca perceptorile Mântuitorului: „Pentru că bărbatul este cap femeii, precum și Hristos este cap bisericii". (Efeseni 5, 23) și „O turmă și un păstor" (Ioan X, 16), după cari Hristos este unicul cap al Bisericii și nu papa.

Ca ncheiere voesc doar să completez cele aduse în alte rânduri contra părerii C. Sale — pusă din nou pe tapet — în baza căreia susține că datorită uniunii nu ne-am desnaționalizat. Nu neg că s'au sârbizat mulți dar nu pot admite părerea că ei au oprit sârbizarea prin unirea dela 1700. Iată ce spune în această privință istoricul bănățean amintit: „În Ungaria ierarhia națională încetă prin contopirea episcopilor ort. rom. în ierarhia privilegiată a Sârbilor. conform decretului imperial din 4 Martie 1695. Așadară în o parte biserica și națiunea română prin unație devine despicală în 2 părți, în altă parte ajunge sub ierarhie străină". (Gh. Popovici: Uniunea" pag. 214). Motiveze-ne, de poate, că ei au oprit desnaționalizarea prin uniune și nu tragă, din faptul că mulți s'au serbizat, afirmația sofistică că ei ne-au scăpat de serbizare. Altfel noi mărturisim că uniunea n'a oprit ci a nutrit serbizarea Românilor, prin desbinare și acaparare de privelegii.

Monumentul eroilor din Lugojel.

Duminecă în 12 Iulie a. c. s'a sfințit monumentul eroilor din comuna Lugojel. Un bloc de marmoră, împodobit cu sf. Cruce și cu vulturul de bronz, așezat în piața comunei și împrejmuit de un gard de fier, va vesti de acum săvârșirea din această viață în războiul dela 1914—1918 a cincizeci de voinici români din Lugojel. Adaugând pe cei din captivitatea rusească și pe cei răposați de pe urma bolilor contractate în

3) Gh. Popovici „Uniunea" pag. 251.

acest război, jertfa umană a Lugojelului atinge cifra de aproape 10%.

Biserica prin slujitori săi: preoții Ioan Alexandrescu și Nicolae Vânătu, școala prin însuflețitul învățător Gheorghe Mișcoci, satul prin veteranul biserican Lazar Borlovan, tineretul prin teologii Halas și Cristescu, într-o realizatoare solidaritate, au ținut să canalizeze contribuția obștească în spre veșnicirea amintirii a celor așezați în țărână străină...

Subliniez avântul pentru fundamentarea unei vieți religioase naționale, culturale și economice roditoare în Lugojel, unde sporește an de an tineretul trimis la școlile din oraș.

Sforțările ce se fac aici sunt încurajate de toți cei cari înțeleg rostul înfloririi unui sat din preajma Logojului, care ar trebui și poate să devină, comună de model în județul Severin.

Au fost față la prăznuirea amintirii eroilor mulți intelectuali din Banat și copiii comunei respirați în alte părți, și a fost față și dl Dr Cornel Corneanu, care în cadrele unui impresionant discurs a ținut să deie sfaturi prețioase generației de astăzi și celei de mâine. Evocând trecutul cu oamenii săi cinstiți, râvnitori și luptători pentru neam și biserică, a trasat drumul ce trebuie să-l bătătorească tineretul român...

Au vorbit trumos preoții Alexandrescu, Vânătu și alții. Și a făcut o impresionantă dare de seamă învățătorul Mișcoci, adevăratul dascăl, cel care știe să se încadreze în rosturile bisericii noastre bănățene. Iar corul sătesc răspunde armonios.

Pentru Logojel și pentru cei o mie de prăznuitori ziua de 12 Iulie 1936 a fost o impresionantă sărbătoare, dar și începutul închegării sufletesti, menită să rodească făptuiri bineplăcute lui Dumnezeu.

Raportor

Sfințirea bisericii din Căvăran.

Duminecă în 28 Iunie a. c. comuna Căvăran a avut o zi înălțătoare de suflete a dreptcredincioșilor săi creștini ort. rom.

În această zi cu soare Prea Sf. Sa Părintele Episcop Dr. Vasile Lazarescu a îndeplinit sfințirea acestei biserici, care deși fiind veche, strălucea de curățenie și orânduială interioară și exterioară, făcând impresia unei zidiri nouă, în podobită fiind și cu lumină electrică.

În preseara zilei s'a celebrat privighierea, iar duminică desdedimineată s'a făcut sfințirea apei.

Comuna întreagă ia un aspect de mare ținută, complectată cu credincioșii „Oastei Domnului” din 12 comune.

Prea Sf. Sa însoțit de diaconul episcopesc Teodor Roșca sosește la ora 9 a. m. întâmpinat fiind la mar-

ginea comunei de un banderiu de călăreți și tunetul treasurilor cari vesteau sosirea și începerea sărbătorilor de bucurie.

Sub acul de triumf primpretorul plasei Dr. Sever Ciugudeanu cu autoritățile locale binevenitează pe Arhipăstorul, însoțindu-l până la ușa bisericii. Aci formau cordoane elevii școlii primare, premilitarii, poporul și un public select, cari ovaționează și aruncă flori în calea Stăpânului.

Veteranul paroh Eftimie Lăpăduș — însoțit de zece preoți în frunte cu protopresbiterul Dr. Aurel Mihaescu și diaconul Logojului Petru Laețiu — exprimă sărbătorește marea sa bucurie și a parohienilor săi, căci se învrednicesc de primirea Arhiereului, pentru a sfinți lăcașul domnului. Acest lăcaș după zidirea și antesfințirea din anul 1844 a trebuit să aștepte pe cel sortit de Dumnezeu pentru târnosire și înzestrarea cu sf. moaște.

Parohul mărturisește că prin această activitate a P. S. Sale poporul dreptcredincios se întărește tot mai mult în viața duhovnicească, morală și culturală. Făcând raport despre situația parohiei spune că comuna e de origine foarte veche, stând în legătură cu cetatea Tibiscu precum arată și ruinele din apropierea comunei; despre viața religioasă a poporului, date precise nu sunt decât dela anul 1780 (după retragerea Turcilor) când exista în comună o biserică veche și preot.

Vrednic de pomenire este parohul Teodor Marișescu care cu credincioșii săi a zidit biserica de astăzi în anul 1844. Amintește că poporul de baștină a comunei aparține fără excepție religiei ort. rom. neavând sectari. Populația a fost și este în continuă creștere — concubințele sunt în număr foarte mic, bunăstarea poporului este mulțumitoare.

În urma acestui raport P. Sf. Sa binecuvântând obștea, este condus în biserică cu troparul hramului bisericii.

Se începe tainicul act al sfințirii — încunjurându-se biserica cu sf. moaște, stropirea cu aghiazmă și ungerea cu sf. Mir a celor patru părți ale bisericii — răsunând în văzduh evangheliile, rugăciunile Arhiereului și cântarea arhanghelică: „Această casă Tatăl o a zidit, Fiul o a întărit, Duhul sf. o a înnoit, luminat și întărit și a sfințit sufletele noastre”.

Îndeplinindu-se toate cele prescise pentru așezarea sf. moaște în lăuntru pristolului, se începe sf. Liturghie pontificată de Prea Sf. Episcop în sobor cu protopopul Dr. A. Mihaescu, parohii: E. Lăpăduș, I. Lăpăduș Ohaba, I. Borlovan Maciova, D. Lupea Jena, A. Marta Gavojdia, R. Lăpăduș V. Soceneanțu Sacul, B. Borlovan Peștere, I. Draghina Mătnicul mare și diaconul P. Laețiu — iar răspunsurile au fost date de corul școlii primare, condus de inv. Voștinariu. Această impunătoare slujbă mulți o ascultau masați în curtea bisericii, la uși și ferestrele deschise.

La priceasnă credincioșii au avut fericita ocaziune să-și deschidă porțile sufletelor lor pentru primirea nemijlocită a cuvântului Arhipăstorului.

Prea Sf. Sa între altele amintește că cei din apropierea luminei se luminează mai bine; ar trebui ca toate comunele cari se situiază în mai mare apropiere de sediul Arhiereului să fie duhovnicește mai afectate ca sentimente religioase. Puține sunt atari comune, între ele face însă îmbucurătoarea impresie comuna Căvăran nu suferă de păcatele cari s'au incuibat în alte sate din eparhie. În această binecuvântată comună n'au prins rădăcini sectele, datorită tăriei sufletelor lor cari au format zid nezdruincinat față de vrăjmașii dinafară. P. S. Sa dorește

și pe viitor, ca fiecare să-și aleasă așezarea asemenea pietrelor din o clădire — în sf. casă a Domnului care este singură ocrotitoare și mântuitoare în zile bune și rele, de-o potrivă.

Mai amintește că mari erau greutatea Episcopilor din vremurile vitrege pentru sfințirea de biscrici și alte sărbători mari.

De încheiere P. S. Sa binecuvântă poporul, casele și holdele lor.

După terminarea sf. Liturghii se inspectează oficiul parohial care s'a aflat în ordine.

Masa s'a servit în casa parohului cu mâncări de post.

După masă, neobositul Arhiepiscopul descinde în comuna Tincova.

*

Ziua de 28 Iunie a fost o zi de bucurie pentru poporul din neînsemnata comună bisericească Tincova. În această zi d. a. la 4 oare Prea Sf. D. Episcop Dr. Vasile Lazarescu a binevoit a vizita biserica acestei comune, săvârșind sf. slujbă a Vecerniei împreună cu preoții: Prea On. D. protopresbiter Dr. Aurel Mihaescu, preoții Dimitrie Lupea, Ioan Borlovan, Bujor Borlovan, Remus Lăpăduș și Petru Adam al locului.

Întreaga populație a comunei așteaptă cu bucurie pe Arhipăstorul său în frunte cu preotul la poarta sf. biserici unde este bineventat, arătându-se în raport starea sufletească, materială și statistică a comunei bisericești.

Întrând în sf. biserică, se săvârșește sf. Vecernie, după care Prea Sf. Sa în cuvinte frumoase dovedește poporului „că învățătura sf. Evanghelii este scutul cel mai însemnat, cu care trebuie să ne apărăm împotriva dușmanilor cari tind să strice familia neamului nostru românesc. A fost ascultat cu deosebită atențiune și cuvântarea a lăsat urme adânci în sufletul poporului din comună.

Terminându-se serviciul dumnezeesc Prea Sf. Sa a vizitat oficiul parohial, apoi întreținându-se puțin cu fruntașii comunei a părăsit comuna.

Remus E. Lăpăduș
preot capelan.

Sfințire de cruce la Muntele mic.

Eram în 11 Iulie a. c., pe Muntele mic la punctul „Trigonometru“ la 1800 m. înălțime, într'un loc cu o priveliște impresionantă. Un bun creștin intelectual cu o situație frumoasă în viața socială spunea: Numai în istorie am cetit, că Episcopii umblau pe munți să-și cerceteze creștinii, retrași departe de lume și aproape de cer. Azi văd a avea episcop în exercițiul funcțiunii pe munți neumblați de fețe înalte bisericești! Și tot acest creștin se explica: „S'au întinerit cadrele bisericești“.

Intrădeavăr P. S. episcop Vasile întotdeauna gata la datorie a înfruntat greutatea încopciată cu urcarea de 3 ore pe plaiul Muntelui mic, însoțit de: P. On. D. Romul G. Ancușa, consilier-ref. eparhial, On. D. Teodor Șandru, prof.

catihet și On. D. T. Roșca diacon episcopesc.

Până la Borlova drumul s'a parcurs cu automobilul, iar de acolo s'au pus la dispoziție cai pentru urcare, mulțumită părintelui N. Cojocariu și Dlui notar *Bosdog*? Sus la munte P. S. Sa și însoțitorii au fost întâmpinați de către Dl director N. Micloși, la vila Bela-Vista, la 1600 m. înălțime. Sâmbătă după masă P. S. Sa și însoțitorii au făcut o excursiune pe muntele mic, de unde s'au putut vedea toți munții bănățeni, iar în vale spre vest un orizont cât pot cuprinde ochii.

Seara au sosit mulțime de drumeți din: București, Timișoara, Logoj, Caransebeș și alte centre. Corul și fanfara tramvaiștilor din Timișoara sub conducerea profesorului Schumschi a ridicat nimbul unei sări de înainte-prăznuire, ce nu se va uita în veac. Glasul cântăreților și razele luminei electrice străbăteau prin codrii, munți și văi.....

Duminecă dimineața grupuri mari de credincioși din: Borlova, Rueni, Zervești etc. se vedeau din depărtări urcând plaiul. Dinspre Poiana Mărului veneau drumeți dela: Mărul, Crâjma, Mal, etc. Dela cabane urca mulțime mare de turiști și neturiști. Toți alergau spre crucea ridicată pe stânca de pe „cracul Găinii“.

Muntele mic era împânzit de lume ce mișuna ca într'un oraș mare. Muntele avea pentru prima oară aspect de mare sărbătoare. La ora 9 $\frac{1}{2}$ se începe sf. Liturghie campestră, în prezența P. S. Sale, de către părintele protopop R. Ancușa și păr. diacon T. Roșca. Responzoriile le dă impresionant corul tramvaiștilor.

La sfârșit P. S. Sa îmbracă odăjdiile arhieresti și începe sfințirea apei, în sobor cu cei doi liturgisitori și preoții: T. Șandru, N. Cojocariu și R. Pop.

După stropirea crucii, P. S. Sa arată însemnătatea acestui simbol de jertfă și care este un scut de apărare și dă creștinului putere de reconfortare trupească și sufletească. Mulțimește apoi „Asociației Muntele mic“ a funcționarilor Municipiului Timișoara, în frunte cu Dl Micloși, care s'au gândit să facă din acest munte un mijloc de adevărată recreare. A mai vorbit Dl Coman, Primarul Timișorii care a trecut în revistă realizările împlinite pe Muntele mic de către conducerea orașului Timișoara.

Crucea este formată din 8 buc. de brad înalți de 25 metri și alte 4 buc. de 12 m. ce formează brațele crucii. Este fixată pe un postament de beton și legată în fer și ancoraje puternice, și iluminată de 7 becuri ce se pot vedea dela zeci de kilometri. Este construită într'o minunăție rară. La suflul vântului subțire parcă

să spună că legea creștină stăpânește și văile și munții!

După terminarea ceremoniei, toți pelerinii au fost ospătați gratuit de conducerea orașului Timișoara; mulțumirea și voia bună au exprimat-o într-o frumoasă horă, întinsă pe coasta muntelui. Mai apoi s'au coborât la Cabanele orașului Timișoara pe cari P. S. Sa le-a stropit cu apă sfințită.

La banchetul dat de asociația Muntele mic au vorbit: P. S. Sa; Dl Primar al Timișorii, Dl Primpretor al Caransebeșului; Dl Dr. N. Oprișă în numele Touringclubului României; Dl Dr. I. Rădulescu, în numele Clubului Turistic Bănățean; Dl D. Sgăvêrdia în numele Comunității de Avere; Dl prof. Lupan, în numele Politehnicei Timișoara; Dl Colonel I. Dumitrache inițiatorul celei dintâi cabane; Păr. N. Cojocariu preotul Borlovei și la sfârșit a vorbit Dl prof. E. Bucuța în numele Oficiului național de Turism — București.

Această serbare va rămâne ca un eveniment mare în viața bisericii noastre bănățene.

Raportor.

ȘTIRI

Hirotonire. Prea Sfinția Sa a binevoit să hirotonească într-un preot pe candidatul *Ioan Spăriosu* pentru parohia Marcovăț.

Vizitațiuni canonice. Astăzi și mâine Prea Sfinția Sa Părintele episcop vizitează parohiile Boldur, Hodoș, Oloșag și Honorici, toate din tractul Logoșului.

Serbările F. O. R-ului dela Bozovici. Duminică în 26 Iulie 1936 se va ține adunarea generală a F. O. R-ului nostru eparhial în frunța comună Bozovici, capitala Almăjului. Frații noștri de acolo pregătesc consiliului eparhial o călduroasă primire. Se va săvârși sf. liturghie și chemarea Duhului sfânt de preoții celor 15 comune bisericesti almăjene și apoi se va face o litie la sf. cruce din parcul comunei. Răspunsurile vor fi date de mai multe coruri din Almăj. Se va desfășura apoi programul adunării generale și organizarea cercului. Urmează masa frățască, iar după Vecernie concert religios.

Rugăm onorata preoțime din Almăj să se prezinte în fruntea asociațiilor noastre religioase și culturale și a poporului ce-l păstoresc la această prăznuire a ortodoxiei noastre eparhiale.

Sărbătorirea publicistului C. S. Făgețel. C. S. Făgețel directorul escelentei reviste „Ramuri” dela Craiova a fost sărbătorit din prilejul vârstei de 50 ani. Prietenii și scriitorii craioveni îi aduc binemeritate laude acestui modest și asiduu muncitor în urgisita carieră publicistică.

Ne asociem cu bucurie la sărbătoarea aceasta, dorind dlui Făgețel aceeași râvnă și putere de muncă și de acum înainte.

Retribuțiunile preoților pe lunile Aprilie, Maiu, Iunie s'au ridicat dela stat și se lichidează la Cassa diecezană. Din sumele respective s'au reținut: sporul pe o lună, cotizația pentru trei cazuri de moarte, costul cărților de premii și sidoxia episcopescă pe jumătate an.

Preoții din tractul protopopesc al Oraviței și Bisericii-albe își pot trimite delegați cari să ridice personal dela Cassa diecezană banii preoților din tract.

† **Silvia Foliaș** soția preotului Antoniu Foliaș din Soceni după lungi și grele suferințe a trecut în lumea dreptilor. Inmormântarea răposatei s'a făcut în mijlocul unei dureri generale săptămâna trecută, cu o impresionantă asistență.

Transmitem îndureratului soț și copiilor prea bine crescuți de răposata — condolcanțele noastre, iar pe ea Domnul Dumnezeu să o învrednicească de vecinica odihnă a dreptilor Săi!

Pentru Biblia unui orb. Banu Nicolae în dragostea pentru cunoașterea sfintei Scripturi, s'a rugat să-i câștigăm o Biblie. Căci Banu Nicolae e sărac, deși nu acesta e cel mai mare rău pe lume. El săracul e și orb. Cu toate acestea el dorește să cunoască descoperirea dumnezească, pipăind hârtia aspră asupra căreia sunt apăsate literile pentru orbi. Așa un exemplar însă costă mult. Totuși, dacă Societatea femeilor ortodoxe din Cluj a reușit să tipărească Biblia pentru orbi (Breille), spiritul nostru de jertfă încă ar putea lucra într-acolo ca să realizăm cei 2000 lei, cât costă Noul Testament sistem Breille. Ofrandelor bănești se primesc la secția culturală a Consiliului eparhial Caransebeș și se vor chita la Foaia Diecezană. Ele vor fi binecuvântate prin bucuria ce o va simți Banu Nicolae și împreună cu el alți orbi, simțind mângăerea Cuvântului lui Dumnezeu.

Aviz. Profesorul C. Vladu dela Academia noastră teologică va tipări un „Antologhion sau flori alese bisericesti”. Cartea — un fel de cantor al lui Bujigan amplificat — va fi de mult folos teologilor, preoților și cântăreților de strană.

Nr. 4314 Șc. 1936.

Notă Oficială.

Ioan Colfescu Delaturda — consilier de Curte de Apel — procuror în Cluj — a tipărit o carte intitulată „Spirit și materie”.

Din însuși titlul cărții reiese că autorul stăruie asupra primăției spiritului, pe care îl vrea să domineze toate preocupările omenești, astăzi. Cartea e scrisă într-un stil plăcut, superior, și poate fi citită cu folos. O recomandăm tuturor cari se interesează de asemenea probleme.

De vânzare la Librăria noastră diecezană cu 160 Lei exemplarul.

Caransebeș în 9 Iulie 1936.

Episcopul diecezan:

† VASILE

Nr. 4393 E ex 1936.

Se aduce la cunoștința studenților dela Academia teologică că înscrierile la Academie se fac anul acesta în zilele de 28—30 Septembrie a. c.

Asupra cazurilor de întârziere din motive binecuvântate, decide Consiliul eparhial.

La înscriere se solvesc următoarele taxe:

- a) Didactrul Lei 300.
- b) Pentru fondul de ajutorare „Ioan Popasu“ Lei 50.
- c) Pentru fondul de excursii Lei 50.
- d) Pentru societatea de lectură „Ioan Popasu“ Lei 50.
- e) Pentru baie Lei 50.
- f) Pentru folosirea mobilierului Lei 100.

Examenele de corigență, de curs și examenele generale se țin începând din 25 Septembrie, iar prelegerile se încep la 2 Octombrie a. c.

Toți studenții ai căror părinți nu locuiesc în Caransebeș sunt obligați să locuiască în internatul Academiei teologice.

Taxa anuală pentru internat, care după împrejurări se poate majora, este de Lei 8000 (Optmii) pe întreg anul școlar, nu se reduce sub nici un motiv și se plătește anticipativ în patru rate de câte Lei 2000 (Douămii) și anume rata I-a la înscriere, rata a II-a la 15 Noembrie a. c., rata III-a până la 31 Ianuarie 1937 și rata IV. până la 15 Aprilie 1937.

De hainele de pat, de rufărie și de spălatul (curățitul) lor se vor îngriji studenții. Tot așa și de tacâmurile necesare la intrarea în internat.

Se observează, că certificatul medical, pe care au să-l prezinte tinerii, cari intră pentru prima dată în Academia teologică, trebuie să fie eliberat de către medicul Academiei Dl Dr. Tiberiu Ionescu.

Caransebeș, în 2 Iulie 1936.

Episcopul diecezan: † **VASILE.**

Nr. 4458 B. 1936.

CONCURS.

Se aduce la cunoștință celor interesați, că petițiunile pentru primire în Academia teologică pe anul școlar 1936-37 sunt a se înainta Consiliului eparhial, prin Oficiile protopopești până la 15 Septembrie a. c.

La petițiuni se vor alătura următoarele documente:

- 1) Extras de botez.
- 2) Diploma de bacalaureat.
- 3) Certificat de moralitate dela Oficiul parohial vizat de către Oficiul protopopesc.
- 4) Certificat dela medicul Academiei teologice, că petentul este deplin sănătos și fără defecte.
- 5) Declarațiunea părinților sau a tutorelui, că vor suporta toate cheltuețile cu întreținerea petentului în Internatul diecezan:

Se observează, că toți studenții Academiei teologice sunt obligați să locuiască în Internatul diecezan și, până cel mult 31 Decembrie a. c., fiecare student va trebui să-și procure uniforma (reverendă).

Petenții, când vor fi chemați, vor avea să se prezinte la Consiliul eparhial.

Caransebeș, la 3 Iulie 1936.

Episcopul diecezan:

† **Vasile**

Oficiul parohial ort. rom. Săceniul-Mic județul Severin

Apel.

Însăși faptul că cutezăm a ne adresa D-Voastră este destul de elocvent pentru a descrie situația critică în care ne găsim pentru realizarea idealului ce urmărim prin acest apel ce Vi-l adresăm cu toată afecțiunea sufletelor noastre.

În comuna Săceni jud. Severin parohia ort. rom. cu 70 familii înconjurate de coloniști maghiari — deci periclitată de a-și pierde credința — este o bisericuță de lemn îmbătrânită de vremuri și ruinată de forțele atmosferice, încât azi aproape nu se mai poate servi în ea. Credincioșii acestei biserici — puțini la număr de altfel și săraci materialicește încât abia prin reforma agrară au ajuns la câte un lot de 5 jughere pământ arabil — s'au străduit să adune ban lângă ban pentru a-și clădi un modest lăcaș de închinăciune, însă buna lor intențiune a fost sdruncinată de marele cataclism european care a stagnat lucrurile, făcând să rămână „ruine noi“, venind apoi și al doilea greu prin criza financiară, culminată prin legea conversiunii, în urma căreia și bruma lor de capital depozitat în diferite instituțiuni bancare n'a putut fi salvat, se văd azi desorientați și desnădăjduiți, că strădania lor a ajuns la acest punct mort. Acum chiar de și-ar reinnoi puterile pentru a lua străduința dela început — pentru a treia oară — nu ar ajunge la timp să-și vadă realizat idealul căci ar trebui iarăși mulți ani până să adune micul capital, ceea ce bisericuța de lemn nu mai îngăduie fiind chiar azi o ruină.

Pentru aceasta Vă rugăm cu toată căldura sufletului nostru întindeți-ne o mână de ajutor prin obolul D-Voastră oricât de modest ar fi el.

Pentru a verifica dacă suma trimisă de D-Voastră a ajuns la scopul destinat, Vă rugăm urmăriți în Foaiă Diecezană din Caransebeș unde vom publica toate sumele primite la Oficiul Parohial din Săceni p. Bujorul-bănățan.

Ori cât am încerca noi să redăm prin cuvinte situația bisericii noastre și insistențele noastre pe lângă D-Voastră de a ne ajuta, nu credem că am găsi cuvânt prin care să exprimăm acestea, ne gândim însă la dragostea creștinilor noștri pentru toate chestiunile bisericii noastre, și așa ne gândim a Vă mulțumi anticipat pentru tot binele ce ni-l puteți face.

Implorând Binecuvântarea Harului Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos asupra familiilor binevoitorilor noștri ajutători, îi rugăm să primească expresia dragostei și a adâncului nostru respect.

Săceniul Mic, Iulie 1936.

Preot **Porfir Crișciu** **Dionisie Drăgulescu**

Preș. cons. paroh. Inv. Dir. Membru al adunării eparhiale.

Romulus Paulescu

Secr. cons. paroh.

Licitație minuendă.

În baza aprobării Ven. Consiliu Eparhial Nr. 4144 B. ex 1933 și a hotărârii consiliului parohial ort. rom. din Logoj din 5 Iulie 1936, se va ține — în ziua de **27 Iulie a. c. ora 9 a. m.** în sala de ședințe a parohiei ort. rom. din Logoj, — licitație prin luarea de oferte sigilate, pentru darea în întreprindere a lucrărilor de acoperirea bisericii cu tablă de cupru și a refacerii lemnăriei dela acoperiș.

După desfacerea ofertelor se va proceda la licitație verbală luând ca bază oferta cea mai avantajoasă. Garanția de licitație, de 5% în numerar sau efecte de stat, se va depune deodată cu ofertele și se va întregi, după adjudecare, la 10%.

Consiliul parohial își rezervă dreptul de a însărcina cu executarea lucrării pe ofertantul, care prezintă mai multă garanță, pentru buna executare a lucrării, chiar dacă oferta sa nu ar fi cea mai avantajoasă.

Dr. Aurel Mihaescu
Protopresbiter-Președinte.

Laețiu Petru
Diacon-Secretar

Judecătoria mixtă Caransebeș secția c. f.

Nr. 1703/1936 c. f.

Publicațiune de licitație și condițiunile de licitație.

În cauza de executare pornită de urmăritoarea Elisaveta Ghergha dom. în Caransebeș contra urmăritei Văd. Maria Deliomini născ. Moldovan fost dom. în Caransebeș la cererea urmăritoarei Judecătoria mixtă Caransebeș ordonă licitațiune execuțională în baza art. 144, 146 și 147 din legea LX din 1881, asupra imobilului înscris în c. f. a comunei Caransebeș (din circumscripția Tribunalului Caransebeș) Nr. coalei c. f. 456 sub Nr. de ord. A. I. 1—2, Nr. top. 1059 Grădină în intravilan de 214 stp. Nr. top. 1060 Casa Nr. 711 în Intravilan de 82 stp. prețul de strigare de 50.000 lei, pentru încasarea creanței de 26.097 lei 50 bani capital,

interese de 5 1/2% dela 1 Iunie 1934 spese de proces și de executare de 6413 lei fixate până acum spese de 725 lei fixate acum pentru cererea de licitație. Fixează termen pentru ținerea licitațiunii pe ziua de **25 Septembrie 1936 ora 9** în localul cărților funduare. În baza art. 150 legea LX. din 1881, condițiunile de licitație se stabilesc după cum urmează:

1. Imobilul supus la licitație nu poate fi vândut cu preț mai mic decât prețul strigării redus cu 25% (art. 26 XLI. 1908.)

2. Cei cari voesc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc drept garanție 10% din prețul de strigare în numerar sau în efecte de cauzie, socotite pe cursul fixat în art. 42 LX. 1881, ori să predea aceluiaș delegat chitanța de depozitarea judecătorească prealabilă a garanției, și să semneze condițiunile de licitație (art. 147, 150, 170 legea LX din 1881, art. 21 XLI. 1908.)

3. Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat decât cel de strigare este dator să completeze imediat garanția fixată după procentul prețului de strigare până la acelaș procent al prețului oferit. Dacă nu îndeplinește această îndatorire, nu se va ține seama de oferta sa și nu mai poate lua parte la licitațiune, care se va continua fără amânare.

Caransebeș la 24 Iunie 1936.

Leo Pető ss. judecător **Dimitrie Lazarel** ss. dir. c. f.

Pentru conformitate: **D. Lazarel** dir. c. f.

Aviz pentru lucrări bisericesti.

Firma

Aurel Cotârlă

sculptor, Oravița, județul Caraș

execută tot felul de lucrări bisericesti precum: Iconostase, Tronuri, Strane, scaune, chivoturi, ripizi etc.

Pentru lucrări mari, ca Iconostase, etc. pot veni la fața locului pentru pregătirea planului și de vizului și a da toate informațiunile necesare.

Am lucrat la peste 150 biserici, lucru ce pot dovedi cu certificate de mulțumiri din partea acelorora unde am lucrat. Premiat cu diplome și medalii de aur și argint dela expozițiile din București,

==== Panciova, Lugoj, Sibiu. ====

11—52 **Rog sprijinul binevoitor.**